

Nr.3776 /26.04.2023

CODUL DEONTOLOGIC PENTRU CADRELE DIDACTICE

Etica, conform dicționarului este „știință care se ocupă cu studiul principiilor morale, cu legile lor de dezvoltare și cu rolul în viața socială”.

Etica profesională impune stabilirea unor reguli interne în fiecare profesiune, care pot lua forma „bunelor practice”, „codurilor etice” sau „codurilor deontologice”. Educația este arta de a face omul etic.

Georg Wilhelm Friedrich Hegel

Obligații statuare față de profesiunea didactică

Cadrul didactic își va desfășura activitatea profesională în conformitate cu următoarele valori și principii:

- imparțialitate, independentă și obiectivitate;
- responsabilitate morală, socială și profesională;
- integritate morală și profesională;
- confidențialitate;
- activitate în interesul public;
- respectarea legislației generale și a celei specifice domeniului;
- respectarea autonomiei personale;
- onestitate și corectitudine intelectuală;
- respect și toleranță;
- autoexigență în exercitarea profesiei;
- interes și responsabilitate în raport cu propria formare profesională;
- implicarea în democratizarea societății, în creșterea calității activității didactice și a prestigiului unității/instituției de învățământ preuniversitar, precum și a specialității/domeniului în care lucrează;
- respingerea conduitelor didactice inadecvate

Cadrul didactic:

- nu va face declarații false și nici nu va ascunde date referitoare la competențele și calificările sale, în situația participării la concursuri pentru ocuparea unor funcții sau a unor posturi didactice;
- nu va contribui la intrarea în domeniul educațional a vreunei persoane despre care știe că nu are calificările și calitățile necesare practicării acestei profesii;
- nu va face vreo declarație falsă privind calificările vreunui candidat pentru diverse poziții profesionale;
- nu va accepta atenții, cadouri sau favoruri care ar putea influenta deciziile sale profesionale sau acțiunile specifice pe care le desfășoară în context școlar;
- va manifesta sinceritate în toate chestiunile legate de profesia didactică
- este obligat să dovedească un comportament moral / etic, demn și responsabil în instituția unde își exercită profesia și în afara acesteia dacă se află împreună cu elevii.

Obligații statutare față de elevi

Cadrul didactic trebuie să-i trateze pe fiecare elevi pentru a le oferi șanse reale de dezvoltare și afirmare. De aceea, au obligația de a cunoaște, respecta și aplica un set de **norme de conduită, care** au în vedere:

- (1) Ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a elevilor prin:
  - a) supravegherea permanentă a acestora pe tot parcursul activităților în școală cât și în cadrul celor organizate de unitatea școlară în afara acesteia, în vederea asigurării depline a securității tuturor celor implicați în aceste acțiuni;
  - b) interzicerea agresiunilor fizice și tratamentelor umilitoare, sub orice formă, asupra elevilor;
  - c) asigurarea protecției fiecărui elev, prin denunțarea formelor de violență fizică exercitată asupra acestora, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a elevilor, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare;
  - d) excluderea oricărora forme de abuz sexual, emoțional sau spiritual;
  - e) interzicerea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu elevii, inclusiv a celor consensuale
- (2) Responsabilitate în vederea atingerii de către elevi a standardelor de performanță prevăzute de documentele școlare, excluderea din relațiile cu elevii a oricărei forme de discriminare, asigurarea egalității de șanse și promovarea principiilor educației inclusive, respectarea demnității și recunoașterea meritului personal al fiecărui elev.

Astfel, profesorul :

- nu va împiedica elevii în acțiunea independentă privind realizarea învățării și recunoașterea rezultatelor acesteia;
- nu va împiedica elevii să formuleze și să exprime diverse puncte de vedere;
- nu va îndepărta pe elevi de temele sau disciplinele relevante pentru progresul lor;
- nu va împiedica accesul elevilor către diverse programe de studii și nu va face nicio discriminare între aceștia din niciun fel de motiv (rasă, religie, sex, vîrstă);
- va face tot posibilul pentru a nu leza în vreun fel sănătatea și siguranța elevilor;
- nu va crea situații stânjenitoare sau umilitoare pentru un elev;
- nu se va folosi de poziția și statutul profesional pentru a-și atrage vreun avantaj personal;
- nu va face publice informații cu caracter personal despre elevi decât dacă acestea servesc diverselor scopuri profesionale sau doar atunci când acestea sunt solicitate de instanțele desemnate prin lege.

(3) Interzicerea oricărora activități care generează corupție:

- fraudarea examenelor de orice tip contra bani, obiecte, servicii etc;
- solicitarea de către personalul didactic a unor sume de bani sau cadouri în vederea obținerii de către elevi a unor rezultate școlare incorecte;
- traficul de influență și favoritismul în procesul de evaluare;
- colectarea de fonduri de la elevi sau de la părinții acestora pentru cadouri sau pentru protocolul destinat cadrelor didactice antrenate în organizarea și desfășurarea unor activități de evaluare (examene și evaluări naționale, olimpiade, alte concursuri școlare etc.);
- interzicerea meditațiilor cu proprii elevi, contra unor avantaje materiale.

În exercitarea profesiei, cadrului didactic îi sunt interzise acțiunile care ar putea duce la imparțialitate sau incorectitudine în relațiile cu toți participanții la actul educațional. Nu pot fi

acceptate sau oferite nici un fel de privilegii, tratamente speciale, cadouri sau favoruri care pot compromite integritatea cadrului didactic.

(4) Interzicerea implicării elevilor în activități de partizanat politic și de prozelitism religios, organizate special în acest sens de către persoanele responsabile cu instruirea și educația elevilor, în cadrul unităților de învățământ preuniversitar sau în afara acestora.

Obligații statutare față de părinți/tutori legali

În raport cu părinții/tutorii legali, profesorul trebuie să aplique următoarele norme statutare:

- accordarea de consultanță părinților/tutorilor legali în educarea propriilor copii și susținerea rolului parental;
- stabilirea unei relații de încredere mutuală, a unei comunicări deschise și accesibile;
- disponibilitatea pentru rezolvarea problemelor educative enunțate de către părinti/ tutori legali;
- informarea părinților/tutorilor legali despre toate aspectele activității elevilor prin furnizarea explicațiilor necesare înțelegерii și aprecierii conținutului serviciilor educative;
- informarea părinților/tutorilor legali despre evoluția activității școlare, evitând tendințele de prezentare parțială sau cu tentă subiectivă;
- respectarea confidențialității datelor furnizate și a dreptului la intimitate individuală și familială;
- nu vor impune, în relația cu părinții/tutorii legali, dobândirea/primirea de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile educaționale oferite;
- consilierea părinților/tutorilor legali privind alternativele de formare și dezvoltare optimă a copiilor lor, din perspectiva expertizei psihopedagogice și a respectării interesului major al copilului

Obligații statutare față de colegi

- relațiile profesionale trebuie să se bazeze pe respect, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, evitându-se denigrarea, manifestând sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială, se interzice frauda intelectuala și plagiatul;
- se va evita lezarea libertății de opinie, vizând convingerile politice și religioase; practicarea oricărei forme de discriminare în relațiile cu ceilalți colegi;
- se interzice solicitarea de servicii personale pentru promovarea în funcție sau a unor examene sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare sau promovare;
- în evaluarea competenței profesionale se vor utiliza criterii care au în vedere performanța și rezultatele profesionale;
- încurajarea diseminării cunoștințelor profesionale, în vederea atingerii unor standarde superioare de calitate în activitatea didactică;
- orice cadrul didactic trebuie să evite, prin afirmații, aprecieri sau acțiuni, să afecteze imaginea profesională și/sau socială a oricărui alt membru al corpului profesoral, cu excepția situațiilor prevăzute și formalizate de actele normative în vigoare (evaluările anuale, comisia de disciplină etc.);
- întreaga activitate a persoanelor din sistemul de învățământ preuniversitar, responsabile cu instruirea și educația, trebuie să permită accesul la informațiile care interesează pe toți membrii comunității școlare, posibilii candidați, instituțiile cu care entitatea colaborează și publicul larg, asigurând astfel o informare corectă și facilitarea egalității de sanse, precum și asigurarea accesului echitabil la resursele școlare și ale sistemului de învățământ;
- reacția publică prin drept la replică, discurs public, întrunire etc.

- atunci când o anumită situație creată de către membrii comunității educaționale sau de către oricine altcineva din afara acesteia afectează imaginea unității/instituției școlare, sistemului de învățământ preuniversitar românesc, oricărei persoane, membră a comunității educaționale.

Cadrele didactice care îndeplinesc funcții de conducere, de îndrumare și control sunt membri în structuri de conducere, vor respecta și aplica următoarele norme de conduită managerială

- a) respectarea criteriilor unui management eficient al resurselor
- b) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;
- c) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;
- d) evaluarea corectă conform prevederilor din fișa postului;
- e) selectarea personalului didactic și personalului didactic auxiliar de calitate, conform legislației în vigoare;
- f) interzicerea oricărei forme de constrângere ilegală și/sau ilegitimă, din perspectiva funcției deținute;
- g) respingerea oricărei forme de abuz în exercitarea autorității;
- h) interzicerea oricărei forme de hărțuire a personalului didactic, indiferent de statutul și funcția persoanei hărțuitoare;
- i) exercitarea atribuțiilor ierarhic-superioare, din perspectiva exclusivă a evaluării, controlului, îndrumării și consiliierii manageriale corecte și obiective.

Obligații statutare fata de comunitatea locală și instituții

În relația cu instituțiile și reprezentanții comunității locale, cadrele didactice, vor respecta și aplica următoarele norme de conduită:

- a) colaborarea și parteneriatul cu instituțiile/reprezentanții comunității locale vor avea în vedere asigurarea sprijinului reciproc, în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
  - b) colaborarea și parteneriatul cu organizațiile non-guvernamentale ce au ca obiect de activitate educația vor avea în vedere asigurarea sprijinului reciproc, în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
  - c) responsabilitate și transparență în furnizarea de informații către instituțiile de stat în protejarea drepturilor copilului, atunci când interesul/nevoia de protecție a copilului impun acest lucru;
  - d) parteneriatele cu agenții economici vor avea în vedere asigurarea sprijinului reciproc, în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- în realizarea colaborării și a parteneriatelor cu instituțiile/reprezentanții comunității locale, organizațiile non-guvernamentale și agenții economici nu se vor face pun în pericol integritatea fizică și morală a elevilor sau care permit exploatarea prin muncă a acestora.

INSPECTOR ȘCOLAR GENERAL,
Prof. drd. Sabin-Gavril PĂȘCAN

JURIST,
Daria DAVIDOV

Întocmit,
**Inspector școlar pentru
istorie, socio-umane**
prof. dr. Antoniu-Ioan BERAR